

Informatienota voor de raad

Datum 22 november 2021

Onderwerp	Toekomstbestendige bedrijventerreinen (Regio) Zwolle
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder René de Heer

Informant H.A. van Ark en H. Duteweerd
Afdeling Ruimte en Economie
Telefoon 038 498 2726
Email H.van.Ark@zwolle.nl
Bijlagen Rapport Toekomstbestendige Bedrijventerreinen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De uitkomsten van het onderzoek Toekomstbestendige bedrijventerreinen (Regio) Zwolle en daarmee de toezegging hierover als afgedaan te beschouwen.

Datum

22 november 2021

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

Naar aanleiding van vragen van D66 over vergroening en verduurzaming van bedrijventerreinen in maart 2021, is de Raad toegezegd dat het college een terugkoppeling zal geven van het rapport Toekomstbestendige Bedrijventerreinen. Daarnaast is er in maart 2021 een agenderingsverzoek van GroenLinks, ChristenUnie en VVD ingediend over de stand van zaken van verduurzaming en vergroening van de bedrijventerreinen. Deze informatienota dient ter ondersteuning en ter informatie van dit agenderingsverzoek.

Kernboodschap

Uit het rapport Toekomstbestendige Bedrijventerreinen Regio Zwolle blijkt dat zowel de Regio Zwolle alsmede de gemeente Zwolle goed op weg zijn. Geen van de onderzochte bedrijventerreinen in Zwolle worden aangemerkt als 'zorgelijk'. Hessenpoort staat in het totale onderzoek meerdere malen vermeld als koploper. Als we de indicatoren uit het onderzoek belichten op het gebied van verduurzaming en vergroening, dan zien we dat op het vlak van verduurzaming de Zwolse bedrijventerreinen gemiddeld of hoger scoren, maar dat op het vlak van vergroening alleen Hessenpoort bovengemiddeld scoort. Voorst, Marslanden en Vrolijkheid scoren dus qua vergroening (Groene Werkomgeving) onder gemiddeld. Hierbij verwachten we dat er vooral winst te behalen valt op private grondgebieden.

Toelichting

Regio Zwolle ambieert de 4de economische topregio in Nederland te zijn en daarmee de economische hoofdstructuur van Amsterdam, Rotterdam/Den Haag en Eindhoven te completeren. Om dit doel te bereiken zijn kwalitatief goede bedrijventerreinen belangrijk. Een derde van het totaal aantal banen binnen Regio Zwolle bevindt zich op deze bedrijventerreinen. Om dit vast te houden en als regio te groeien tot economische topregio is het van belang om duidelijk te hebben waar kansen op bedrijventerreinen liggen. Hierbij is het tevens van belang om te werken aan de diverse duurzaamheidsopgaven om zo aantrekkelijk te blijven voor bedrijven. Om die reden is in opdracht van de Regio Zwolle het onderzoek Toekomstbestendige Bedrijventerreinen Regio Zwolle uitgevoerd. Per bedrijventerrein groter dan 5 hectare is onderzocht wat de huidige situatie is en wat de mogelijkheden voor de toekomst zijn. In dit onderzoek zijn voor Zwolle de bedrijventerreinen Voorst, Hessenpoort, Marslanden en Vrolijkheid meegenomen.

Het onderzoek Toekomstbestendige Bedrijventerrein richt zich op 97 indicatoren. Dit is een veelvoud van de gevraagde vergroenings- en verduurzamingsresultaten in het agenderingsverzoek. De 97 indicatoren zijn onderverdeeld in 3 pijlers: duurzaam en gezond, sociaaleconomisch en fysiek-ruimtelijk. In het rapport staan deze indicatoren nader uitgewerkt en met bron genoemd. Uit de rapportage (zie separaat totale onderzoeksrapport en onderstaande bijlage) blijkt dat zowel de Regio Zwolle alsmede de gemeente Zwolle goed op weg zijn. Geen van de onderzochte bedrijventerreinen in Zwolle wordt aangemerkt als 'zorgelijk'. Hessenpoort wordt in het totale onderzoek meerdere malen aangehaald als koploper. Als belangrijkste aandachtspunt wordt het bedrijventerrein Voorst genoemd vanwege de hoge potentie voor Energietransitie. Hierover zijn we reeds met dit bedrijventerrein in

Datum 22 november 2021

gesprek. Het rapport stelt dat de belangrijkste uitdaging zit binnen de pijler Duurzaam & Gezond en dat deze conclusie van toepassing is voor vrijwel alle bedrijventerreinen in de Regio Zwolle.

Het agenderingsverzoek en de toezegging aan de raad richt zich hoofdzakelijk op verduurzaming en vergroening. Vergroening en verduurzaming zijn slechts 10 van de 97 indicatoren. Als we deze indicatoren uit het onderzoek belichten, dan blijkt dat volgens het onderzoek op het vlak van verduurzaming de Zwolse bedrijventerreinen gemiddeld of hoger scoren, maar dat op het vlak van vergroening alleen Hessenpoort bovengemiddeld scoort. Voorst, Marslanden en Vrolijkheid scoren dus qua vergroening (Groene Werkomgeving) onder gemiddeld.

Het onderwerp vergroenen van bedrijventerreinen is in oktober 2021 ook gesignaleerd door het Natuurplatform Zwolle (waaronder de Milieuraad) tijdens het halfjaarlijks bestuurlijk overleg met dit platform en de gemeente Zwolle. In dit overleg hebben we aangegeven dat de grootste winst nog te behalen valt op private gronden en daarbij is het advies aan het Natuurplatform Zwolle gegeven om dit onderwerp zelf aan te kaarten via de diverse ondernemersverenigingen. Vanuit groenbeheer zijn er al de nodige maatregelen getroffen. Wel zal vergroening van bedrijventerreinen op een later moment besproken worden met het Team Klimaatadaptatie. Blijft staan dat onze conclusie is dat de grootste winst dus vooral op privaat grondgebied gezocht zal moeten worden.

De Raad vraagt naar het effect van het Deltaplan Biodiversiteit voor bedrijventerreinen. In het Deltaplan committeert Gemeente Zwolle aan bevorderen aan biodiversiteit in het beheer. De doelen die we daar hebben opgegeven gaan nu alleen over het groenbeheer. In toekomst kunnen we dit verbreden. Op dit moment is er dus geen actieve koppeling.

Tussen de Zwolse bedrijventerreinen bestaan uiteraard verschillen als het gaat om plannen en ambities. Voor bedrijventerrein Hessenpoort ligt er een heldere visie voor vergroening en verduurzaming. Het is dan ook mooi om deze erkenning terug te zien in dit rapport waar Hessenpoort als koploper staat aangemerkt. Deze visie en ambitie wordt ondersteund (en deels gefinancierd) door het toepassen van een Bedrijven InvesteringsZone (BIZ). Op andere bedrijventerreinen is op gebiedsniveau deze visie en ambitie nog niet aanwezig of minder concreet.

Consequenties

De Zwolse bedrijventerreinen verschillen sterk in samenstelling van bedrijven, maar ook in omvang en daarmee complexiteit voor vergroening en verduurzaming. We zijn en blijven in gesprek met de bedrijventerreinen en vinden het als gemeente van belang dat parkmanagement/organisatiegraad van de bedrijventerreinen op orde is om de uitdagingen aan te kunnen om toekomstbestendig te blijven. De eerste stap is om met de bedrijventerreinen de conclusies van dit rapport te bespreken, op zowel individueel niveau alsmede gezamenlijk met de bestuurders van de ondernemersverenigingen.

Het opstellen van een gebiedsgerichte vergroenings – en verduurzamingsambitie voor de separate bedrijventerreinen zal de nodige tijd en ook kosten met zich meebrengen, zowel in het proces naar visie en ambitie alsmede in de uitvoering. Hessenpoort is daar een goed voorbeeld van. Het opstellen van deze plannen zijn te vergelijken met de eerdere revitaliseringsprogramma's bedrijventerreinen, waarbij het dus gaat om grootschalige programma's

Het rapport Toekomstbestendige Bedrijventerreinen gaat verder dan alleen vergroening- en verduurzaming en raakt een grote hoeveelheid aan andere disciplines binnen de gemeentelijke

Datum

22 november 2021

organisatie. Dit vergroot ook de complexiteit voor het opstellen van een totaalvisie en ambitie. Hiervoor is momenteel niet in voorzien in de begroting, anders dan de lopende generieke plannen voor vergroening en verduurzaming van de stad (dus inclusief de bedrijventerreinen). Waar mogelijk laten we deze ambities meelopen met grootschalig, regulier onderhoud. Verder zien we dat diverse bedrijventerreinen zelf het initiatief nemen om plannen te maken voor met name de KEC ambities (Klimaatadaptatie, Energie en Circulair) en hiervoor de samenwerking met de gemeente zoeken. Hierover zijn we uiteraard in gesprek met elkaar.

Financiën

Vanuit het Zwolse energieteam en groenbeheer worden met reguliere budgetten al de nodige investering gedaan, echter dus niet specifiek op bedrijventerreinniveau (met uitzondering van Hessenpoort). Op basis van de conclusies en aanbevelingen wordt nog geen financiële bijdrage gevraagd. Mogelijk dat de gesprekken met de bedrijventerreinen leiden tot aanvullende financiële bijdragen (zowel proces als uitvoering).

Communicatie

Het rapport is openbaar en zal nog worden besproken met de bestuurders van de ondernemersverenigingen. Dit is vertraagd door de aangescherpte coronamaatregelen.

Vervolg

In het rapport staan diverse conclusies en aanbevelingen die vooral gaan over samenwerking tussen gemeenten, regio Zwolle en de provincie. Het college steunt deze conclusie. Wel zien we in de praktijk dat gemeenten in de regio Zwolle dit vraagstuk veelal zelf oppakken, en daarbij met name de samenwerking zoeken met de provincie. Ook wij werken hierin samen met de provincie, maar we zien ook dat we nog aan het begin staan van deze opgave en samen zoekende zijn hoe dit goed in te vullen. Hierbij betrekken we ook het CES (Cluster Energie Strategie), een landelijk project waar middelen beschikbaar worden gesteld en inhoudelijk van invloed is op de bedrijventerreinen

Conclusie 7.3 in het rapport stelt: Breng de organisatiegraad op orde om verduurzaming écht van de grond te laten komen. Dit is wat ons betreft een belangrijke stap in deze opgave. We willen samen met de diverse bedrijventerreinen kijken wat er nodig is om toekomstbestendig te blijven. We zoeken hierin nadrukkelijk het samenspel tussen de ondernemersverenigingen en de gemeenten en willen daarin samen optrekken. Deze aanpak hadden we willen agenderen in jaarlijks overleg met de besturen van de ondernemersverenigingen, maar vanwege de corona maatregelen loopt dit vertraging op.

Openbaarheid

Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorstel

Zwolle

Datum 22 november 2021

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum 22 november 2021

Bijlage – Scores per onderzoeksgebied

[Toekomstbestendige Bedrijventerreinen Regio Zwolle | Tableau Public](#)

Pijler Energietransitie bestaat uit de volgende indicatoren:

- Windturbines aanwezig
- Vermogen bio-installaties
- PV op maaiveld
- Vergunningen warmte-koude opslag
- Vermogen SDE-subsidies

Pijler Groene werkomgeving bestaat uit de volgende indicatoren:

- Kwaliteit groen
- Zichtbaarheid groen
- Tijdelijke natuur
- Percentage groen
- Lichtvervuiling

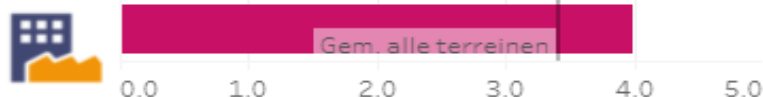
Hessenpoort

Vitaliteit per pijler

Duurzaam en gezond

Fysiek-ruimtelijk

Sociaaleconomisch

Energietransitie

Groene werkomgeving

Datum 22 november 2021

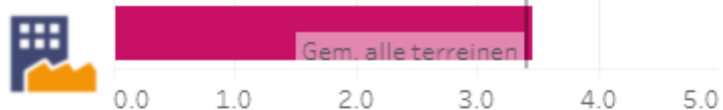
Marslanden

Vitaliteit per pijler

Duurzaam en gezond

Fysiek-ruimtelijk

Sociaaleconomisch

Energietransitie

Groene werkomgeving

Datum 22 november 2021

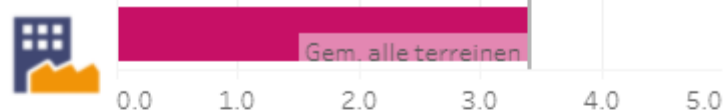
Voorst

Vitaliteit per pijler

Duurzaam en gezond

Fysiek-ruimtelijk

Sociaaleconomisch

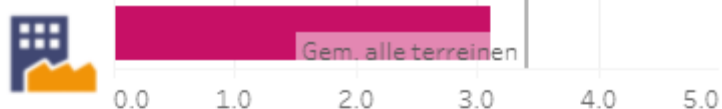
Energietransitie

Groene werkomgeving

Datum 22 november 2021

Vrolijkheid**Vitaliteit per pijler****Duurzaam en gezond****Fysiek-ruimtelijk****Sociaaleconomisch****Energietransitie****Groene werkomgeving**